

آزمون ۳ از ۱۲

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

ویژه پایانه یازدهم

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش یازدهم - مرحله اول (۱۴۰۰/۰۷/۲۳)

ادبیات و علوم انسانی (یازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون های آزمایشی سنجش و بهره مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون ها ، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می گردد. از شما عزیزان دعوت می شود، دیدگاه های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی (۲)

۱. گزینه ۳ درست است.
موارد غلط و اصلاح آن‌ها:
(۱) کسی که گرامت گیرد ← کسی که گرامت کشد (۲) ستار ← مستور (۴) ضروری ← ضرورت
۲. گزینه ۲ درست است.
کلّیه معانی واژه‌ها عبارتند از: نژند (اندوهگین، زبون، خوار) مقرون (همراه، پیوسته) حمیت (جوانمردی، غیرت، مردانگی)
۳. گزینه ۱ درست است.
دو واژه‌های هم‌معنی عبارتند از:
(صعب، سخت) (تیره‌رایی، گمراهی) (ادبار، بدبختی) (مهمات، کارهای خطیر) (کافی، لایق)
۴. گزینه ۴ درست است.
املائی درست واژه‌ها با توجه به معنی متضاد آن‌ها:
(۱) مذموم (۲) کهل (۳) سنا
۵. گزینه ۳ درست است.
چهار غلط متن عبارتند از:
ذلت ← زلت قائده ← قاعده محیا ← مهیا بخاستم ← بخواستم
۶. گزینه ۱ درست است.
گروه‌های دارای غلط املایی و اصلاح آن‌ها:
(۲) آجاجی خادم ← آجاجی خادم
(۳) ترجیه و برتری ← ترجیح و برتری
(۴) شبه و سایه ← شبیح و سایه
۷. گزینه ۲ درست است.
موارد غلط و اصلاح آن‌ها:
(۲) کتاب بهارستان به تقلید از گلستان است.
(۳) تحفة الاحرار سروده جامی شاعر عارف قرن نهم است.
(۴) بوستان سعدی منظومه‌ای مشتمل بر ده باب است.
۸. گزینه ۴ درست است.
بررسی موارد غلط گزینه‌ها:
(۱) «کوه گرفتن» کنایه از «شدت ناراحتی و اندوه» است.
(۲) «شیرین» ایهام دارد (هر دو معنی در بیت پذیرفته است، هر چند بیشتر معنی دور مورد نظر است)
(۳) «دست» در معنای مجازی به کار رفته است (به معنی قدرت و اراده)
توجه: توضیح حسن تعلیل: علت فرو ریختن کوه‌ها همانا غم شیرین است. حسن تعلیل بیت سبب می‌شود که برای مصراع دوم نوعی «اغراق» در نظر بگیریم. در صورتی که بیان علتی ادبی و مبتنی بر تشبیه، معمولاً همراه بزرگ‌نمایی و تخیل است و این دلیل بر اغراق بیت نمی‌باشد.
۹. گزینه ۱ درست است.
بررسی آرایه‌ها:
(۱) (زنده - خفته) (زنده - مرده) همگی تضاد دارند. «زنده‌دل - خفته - مرده‌دل» همگی به ترتیب کنایه از «شاد - مرده - غمگین» هستند.
(۲) «چرخ» استعاره از «روزگار» و در عین حال استعاره و تشخیص نیز دارد * «جفایپیشه» کنایه از «ستمگر» است.
(۳) «آه من به طومار» تشبیه شده است * «دل» مجازاً به معنی «میان و درون» است.
(۴) هر دو واژه «سر» به معنی «اندیشه و قصد» و نیز بین «در - سر» جناس موجود است.

۱۰. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌های بیت:

- (۱) اغراق: در مصراع دوم، در این که، لباس فقط به محبوب برانزده و راست آید، اغراق شده است.
 - (۲) استعاره: «سرو» استعاره از محبوب خوش اندام - از طرفی «سرو» استعاره و جان بخشی نیز دارد.
 - (۴) مجاز: «کمر» مجازاً «بند کمر» - «قبا» مجازاً «لباس» ولی هیچ حسن تعلیلی در بیت یافت نمی‌شود.
- توجه: «کلاه ناز و تکبر» اضافه تشبیهی هستند.

۱۱. گزینه ۱ درست است.

بررسی آرایه‌های خواسته شده:

- (۱) «ماه دل افروز» استعاره از محبوب زیباروی - مصراع دوم تشبیه «محبوب به ماه فلک» - «ماه فلک» استعاره و تشخیص دارد «دور» ایهام تناسب به معنی «چرخش جام و گردش ماه» که در اینجا فقط «چرخش جام» مورد نظر است. جناس همسان بین دو واژه «ماه» آشکار است.
- (۲) تشبیه «تو به گل» - تشبیه «پشیمانی به گریه» - «گل» - «غنچه» هر دو استعاره و جان بخشی دارند - «دهن بگشا» ایهام دارد به معنی کنایی ۱- سخن گفتن ۲- شکوفا شدن (که هر دو پذیرفته است) در بیت ایهام تناسب و جناس دیده نمی‌شود.
- (۳) استعاره و جان بخشی بر «نادره کبک» - شاهد ایهام دارد به معنی ۱- زیبارو ۲- ناظر. در بیت جناس، ایهام تناسب و تشبیه یافت نمی‌شود.
- (۴) استعاره و تشخیص بر «مرغان سحر» - جناس بین «سحر - سر» - تشبیه «خواب جهالت» در بیت ایهام تناسب موجود نیست.

۱۲. گزینه ۴ درست است.

نوع رابطه‌ها در گزینه‌ها به ترتیب:

- (۱) تضاد - تضاد - تناسب (۲) تضمّن - ترادف - تضمّن (۳) ترادف - تناسب - تناسب (۴) تماماً تضمّن

۱۳. گزینه ۲ درست است.

بررسی درستی و نادرستی موارد گزینه‌ها:

- (۱) «روز من» گروه نهادی جمله در مصراع دوم است و فعل آخرین جمله (آمده = شده است) اسنادی است.
 - (۲) تکرار: مسند - روی تو: گروه متممی
 - (۳) بیت از چهار جمله تشکیل شده است: (ای + منادای محذوف - آمده - ای + منادای محذوف - آمده) * چهار ترکیب اضافی بیت شامل (درس عشق - عشقت - روز من - روی تو) است.
- توجه: «م در شبم» متمم جمله است.
- (۴) «تا» حرف اضافه است (فاصله زمان یا مکان را می‌رساند و بین دو جمله نیامده است) - همچون (مانند - بسان - چون و...) که ادات تشبیه هستند حرف اضافه محسوب می‌شوند.
- توجه: «بی به معنی بدون» حرف اضافه است و واژه بعد از آن نقش متممی دارد.

۱۴. گزینه ۴ درست است.

بررسی حذفیات فعل و نوع آن‌ها:

- (۱) ... وگر هجران (آید: لفظی)
- (۲) ... و سیر (است: لفظی) ... آن مُصَر (دید: لفظی)
- (۳) ... خدا (باشد: لفظی) ... کور (باشد: لفظی)
- (۴) شکر ایزد (می‌کنم / می‌گویم / باد و...: معنایی)

۱۵. گزینه ۲ درست است.

همان‌طور که متوجه شده‌اید، همه گزینه‌ها به جز گزینه پاسخ، بین دو مصراع فاقد حرف پیوند هستند. در این گونه موارد باید یکی از دو دسته حرف پیوند (وابسته‌ساز: که - اگر - چون - تا و... هم پایه‌ساز و - اما - یا - ولی) را در جمله‌ها جای داد. در

- موارد غیر پاسخ، فقط از پیوند (و) بین دو مصراع می‌توان بهره برد. گزینه پاسخ که مستقل مرکب است دارای جرف پیوند (تا) است و مصراع اول جمله هسته (پایه) و مصراع دوم جمله وابسته (پیرو) می‌باشد.
۱۶. گزینه ۳ درست است.
- برای تشخیص افعال مجهول، باید در ساختار فعل به دنبال (شدن) به زمان‌های مختلف باشیم. (در متون قدیم به جای «شدن» از «گشتن، آمدن و گردیدن» استفاده می‌شده است.)
- (۱) بود (ماضی ساده: معلوم) می‌کشیدند (ماضی استمراری: معلوم) گشته بود (ماضی بعید: معلوم)
 (۲) می‌شود، می‌زنند و می‌کنند (مضارع اخباری: معلوم) برآید (مضارع التزامی: معلوم)
 (۳) بریده نشد: مجهول ماضی ساده
 (۴) بوده باشد (ماضی التزامی: معلوم) کرده‌اند (ماضی نقلی: معلوم) نشود (مضارع اخباری: معلوم)
- * توجه: افعال ناگذر به مفعول، مجهول نمی‌شوند و این چنین هستند افعال اسنادی.
۱۷. گزینه ۱ درست است.
- همان‌طور که می‌دانید، ردیف به واژه‌های تکراری به یک معنی در انتهای مصراع‌ها گفته می‌شود. لذا باید به معنی واژه‌های تکراری در انتهای مصراع‌ها توجه داشته باشیم.
- (۱) مصراع اول: دشمن شد - مصراع دوم: شعله‌ور شد.
- توجه: «گرفت» در این بیت قافیه محسوب می‌شود و بیت دو قافیه‌ای می‌باشد.
- (۲) شد: فعل اسنادی (۳) گذشت، سپری شد (۴) نیست: وجود دارد.
۱۸. گزینه ۴ درست است.
- مفهوم نهایی بیت سؤال «عدم تلاش و حرکت» است. (در این بیت، تصور نابجا از «توکل» به چالش کشیده می‌شود) و مفهوم مقابل آن یعنی «تلاش و کوشش بندگان خداوند» تحسین و تأیید می‌شود.
۱۹. گزینه ۲ درست است.
- در گزینه پاسخ به این مفهوم اشاره می‌شود که «همین که به بدی‌های خود واقف شدی، خوب است» و این منفعتی بزرگ است که «درد» را بشناسیم و در صدد چاره برآییم.
۲۰. گزینه ۴ درست است.
- در تمام گزینه‌های غیر پاسخ به «بی‌قراری عاشق» اشاره شده است ولی در گزینه پاسخ، «جانفشانی عاشق در فراق» مشهود است.
۲۱. گزینه ۳ درست است.
- همه گزینه‌ها غیر از گزینه پاسخ، به «خوبی‌ها را دیدن» سفارش می‌کنند ولی در گزینه پاسخ به «مهربانی» توصیه نموده و از «مردم‌آزاری» نهی شده است.
۲۲. گزینه ۲ درست است.
- در این بیت بر «بهره‌مندی شخص از سعی و تلاش خود» تأکید شده است. هیچ واژه‌ای مبنی بر نکوهش وابستگی در بیت به چشم نمی‌خورد.
۲۳. گزینه ۱ درست است.
- مفهوم کلی گزینه پاسخ «بخشش و گرم بر دیگران» است.
۲۴. گزینه ۴ درست است.
- در گزینه پاسخ به «توجه همیشگی به محبوب حتی در قیامت» اشاره شده است ولی گزینه‌های دیگر به بررسی اعمال و اصلاح آن‌ها سفارش کرده است.
- توجه: در گزینه دو، به ارزش‌بخشی «توبه» و نقش آن در پاکسازی نفس که هدف «حاسبوا قبل ان تحاسبوا» است، پرداخته شده است.
۲۵. گزینه ۳ درست است.
- بیت «ه» با مفهوم «تحمل سختی‌های عشق» مورد اضافه در نظر گرفته شده است.

عربی، زبان قرآن (۲)

۲۶. گزینه ۱ درست است.
خطاها به ترتیب:
(۲) مکلف شدم (۳) دشنام‌دهنده حقیرم (۴) موظف می‌دانم
۲۷. گزینه ۴ درست است.
خطاها به ترتیب:
(۱) سودمندترین (۲) کسانی، سود می‌رسانند (۳ و ۲) ترجمه نشدن ضمیر (ه) در (عباده)
۲۸. گزینه ۳ درست است.
خطاها به ترتیب:
(۱) أعطی فعل ماضی است نه امر (۲) شلوار دویست و شصت هزار تومانی (۴) به من (در ترجمه نیامده)
۲۹. گزینه ۱ درست است.
خطاها به ترتیب:
(۲) دوری نکرده است (۳) اعتقاد نداشته (۴) امانت‌ها
۳۰. گزینه ۲ درست است.
خطاها به ترتیب:
(۱) سنگین‌ترین چیز (۳) اعمال ما (۴) اعمالمان، وجود ندارد
۳۱. گزینه ۲ درست است.
خطاها به ترتیب:
(۱) کار (۲) پرسیدند (۴) پرسیده بودند
۳۲. گزینه ۴ درست است.
خطاها به ترتیب:
(۱) صدایتان، خر، صدایشان (۲) بالا می‌رود (۳) برای
۳۳. گزینه ۳ درست است.
خطاها به ترتیب:
(۱) مهم‌ترین کارهای ما (۲) می‌دانید (۴) زیادی، مهم‌ترین کارها
۳۴. گزینه ۱ درست است.
عداوه: دشمنی / صداقه: دوستی
۳۵. گزینه ۳ درست است.
خطاها به ترتیب:
(۱) خَلَقَ: آفرینش (۲) النفس (۳) لیس له حسن الخلق (خوش‌اخلاق نباشد)

ترجمه درک مطلب

بدون شک تلاش و کوشش از شرط‌های موفقیت در زندگی است و تلاش در بسیاری از اوقات چیزهایی را که افراد از کمبود قدرت دارند، جبران می‌کند. هدفی که انسان محقق کردنش را می‌خواهد مثل اینکه او عالم یا پزشک یا تاجری موفق باشد نیازمند زمانی طولانی برای محقق شدنش و صبر و استقامت و تلاش و ادامه دادن برای رسیدن به آن است و راه تحقق یافتن هدف راه آسانی نیست، بلکه پر از خار است و مردم در این راه چند گروه هستند: بعضی از آن‌ها در ابتدای راه خسته می‌شوند و از حرکت کردن منصرف می‌شوند و برخی از آن‌ها یک سوم یا نیمی از مسیر را طی می‌کنند، و تعداد کمی از آن‌ها کسانی

هستند که در سختی‌ها صبر پیشه می‌کنند و به هدفشان می‌رسند و این‌ها همان افراد موفق هستند، و این همان قانون طبیعی ثابت است. تلاش و کوشش دو وسیله پیشرفت افراد و ملت‌ها است و تنبلی سبب انحطاط آن‌ها و حکومت اسلامی به‌دست مردانی تأسیس شده که آسایش و اموال و خودشان را قربانی کردند و برای بزرگی و اقتدار کشورشان بدون خستگی کار کردند.

۳۶. گزینه ۳ درست است.

با توجه به متن بهترین عنوان، «قانون موفقیت در زندگی» است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) خارها در مسیر موفقیت (۲) پیشرفت حکومت اسلامی (۴) انحطاط ملت اسلام

۳۷. گزینه ۱ درست است.

توضیح:

در متن سخنی از مسخره کردن نیامده است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۲) کارهای بزرگ با قدرت کامل نمی‌شود بلکه نیاز به پافشاری است.

(۳) تنبلی آفت موفقیت است.

(۴) ارزش انسان به اندازه همت و تلاش او است.

۳۸. گزینه ۲ درست است.

توضیح:

براساس متن گفته شده که همه‌چیز براساس تلاش و کوشش و تحمل سختی‌ها به‌دست می‌آید و این بیت از شعر به این مفهوم اشاره دارد.

۳۹. گزینه ۳ درست است.

در متن آمده است که مردم کمبود قدرت را با تلاش جبران می‌کنند نه اینکه قدرت و تلاش را با یکدیگر مبادله کنند.

۴۰. گزینه ۱ درست است.

(۲) مجهول (۳) باب تفعّل (۴) لازم

۴۱. گزینه ۴ درست است.

(۱) لیس له حرف زائد (۲) معلوم (۳) لازم

۴۲. گزینه ۳ درست است.

(۱) له حرف زائد، الصفه (۲) مبنی (۴) فعل ماضی

۴۳. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

(السَّعْر) به شکل (السَّعْر) درست است. (حَسَبَ) به شکل (حَسَبَ) درست است.

۴۴. گزینه ۲ درست است.

در این گزینه اسم تفضیل به شکل صفت عالی ترجمه می‌شود.

۴۵. گزینه ۳ درست است.

متجر در این گزینه اسم مکان می‌باشد و خبر واقع شده است.

۴۶. گزینه ۲ درست است.

در گزینه‌های: (۱) المستبد، (۲) الفخور، (۴) الشباب درست می‌باشند.

۴۷. گزینه ۴ درست است

مفرد (أرأذل) (أرذل) می‌باشد.

۴۸. گزینه ۱ درست است.

أقیموا در این گزینه فعل أمر از باب إفعال می‌باشد.

۴۹. گزینه ۳ درست است.

تمام کلمات داخل گزینه بر شغل دلالت دارد (پرستار، فروشنده، کارگر، کشاورز) در سایر گزینه‌ها: (۱) مشی (۲) أسود (۴) حلم با سایر کلمات متفاوت می‌باشند.

۵۰. گزینه ۱ درست است.

(۲) (ما) مجرور به حرف جر است. (علی ما: جار و مجرور)

(۳) در پایه دهم خوانده‌اند که معدود بعد از اعداد ۳-۱۰ مضاف‌الیه است، نه بعد از عدد ۷۰

(۴) اللهم نمی‌تواند مبتدا قرار بگیرد.

دین و زندگی (۲)

۵۱. گزینه ۳ درست است.

احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای که پاسخ‌گوی نیازهایش باشد و سعادت او را تضمین کند سبب شده است که در طول تاریخ همواره شاهد ارائه برنامه‌های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری باشیم. (صفحه ۶)

۵۲. گزینه ۲ درست است.

نام دیگر نیازهای طبیعی نیازهای غریزی است. (صفحه ۷)

۵۳. گزینه ۴ درست است.

همهٔ ما نیازهای کوچک و بزرگی داریم و خوشبختی و سعادت خویش را در برآورده شدن آن‌ها جستجو می‌کنیم. (صفحه ۶)

۵۴. گزینه ۱ درست است.

انسان همچون سایر موجودات زنده یک دسته نیازهای طبیعی و غریزی دارد؛ مانند نیاز به آب، هوا، غذا، مسکن. (صفحه ۷)

۵۵. گزینه ۲ درست است.

خداوند پاسخ به نیازهای طبیعی را در عالم طبیعت آماده کرده و قدرت آگاه شدن از آن‌ها را نیز به انسان داده است. (صفحه ۷)

۵۶. گزینه ۳ درست است.

پاسخ درست به نیازهای اساسی که برآمده از سرمایه‌های ویژه‌ای است که خداوند به انسان عطا کرده است که سعادت او را تضمین می‌کند. (صفحه ۷)

۵۷. گزینه ۴ درست است.

امام سجاد(ع) پیوسته این دعا را می‌خواندند: خدایا ایام زندگانی مرا به آن اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای. (صفحه ۷)

۵۸. گزینه ۲ درست است.

پرسش منفی است و نیازهای اساسی انسان عبارتند از ۱- شناخت هدف زندگی ۲- درک از آینده خویش ۳- کشف راه درست زندگی. (صفحه ۷ و ۸)

۵۹. گزینه ۱ درست است.

این پرسش یکی از سؤالات مهم و اساسی انسان است که در حوزه درک آینده زندگی برای او رخ می‌دهد. (صفحه ۷)

۶۰. گزینه ۴ درست است.

قرآن کریم در آیه ۴۵ شورا می‌فرماید: «در حقیقت زیانکاران کسانی هستند که خودشان را دچار زیان کرده‌اند.» این افراد همان‌هایی هستند که عمر خود و سرمایه وجودی خود را از بین برده‌اند. (صفحه ۷)

۶۱. گزینه ۳ درست است.

شعر «روزها فکر من اینست و همه شب سختم / که چرا غافل از احوال دل خویشتم»، در رابطه معنایی با بحث درک آینده خویش مطرح شده است. (صفحه ۷ و ۸)

۶۲. گزینه ۱ درست است.

کشف راه درست زندگی کردن از آن جهت جدی است که انسان فقط یک بار به دنیا می‌آید و یک بار زندگی را تجربه می‌کند. (صفحه ۸)

۶۳. گزینه ۲ درست است.
پاسخ به سؤال‌های اساسی باید دارای دو ویژگی باشد: الف) کاملاً درست و قابل اعتماد باشد، زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی است. (صفحه ۹)
۶۴. گزینه ۴ درست است.
پرسش منفی است و گزینه پاسخ در واقع پرسش اساسی و دغدغه مهم انسان است که فرد پاسخ‌دهنده برای پاسخ به آن باید دارای ویژگی‌های خاصی باشد از جمله مواردی که در سه گزینه بیان شده است. (صفحه ۹)
۶۵. گزینه ۱ درست است.
پاسخ به سؤال‌های اساسی باید همه‌جانبه باشد، به طوری که به نیازهای مختلف انسان به صورت هماهنگ پاسخ دهد، زیرا تمام ابعاد وجودی انسان ارتباط تنگاتنگی با هم دارند. (صفحه ۹)
۶۶. گزینه ۳ درست است.
خدای جهان آفریدگاری حکیم است. نه تنها انسان بلکه هیچ مخلوقی را بدون هدایت رها نکرده است: «قال ربنا الذی اعطى کُلَّ شَیْءٍ خَلْقَهُ ثمَّ هَدى...» (صفحه ۱۰)
۶۷. گزینه ۲ درست است.
امام کاظم (ع) در حدیث ارزشمندی به شاگردش هشام بن حکم فرمودند: ای هشام! آن کسی که عقلش کامل‌تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است. (صفحه ۱۰)
۶۸. گزینه ۱ درست است.
خداوند از دین همان را برایتان بیان کرد که نوح را بدان سفارش نمود و آنچه را ما به تو وحی کردیم و به ابراهیم و موسی و عیسی توصیه نمودیم، این بود که دین را به پا دارید و در آن تفرقه نکید. (سوره شورا آیه ۱۳) (صفحه ۱۷)
۶۹. گزینه ۳ درست است.
واژه دین به معنای «راه» و «روش» است. (صفحه ۱۷)
۷۰. گزینه ۴ درست است.
در آیه ۷۸ سوره حج چنین بیان شده، این دین، آیین پدرتان ابراهیم است و او شما را از پیش مسلمان نامیده است. (صفحه ۱۷)
۷۱. گزینه ۳ درست است.
استمرار و پیوستگی در دعوت؛ ... این تداوم سبب شد تا تعالیم الهی جزو سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شود و دشمنان دین نتوانند آن را به راحتی کنار بگذارند. (صفحه ۱۹)
۷۲. گزینه ۴ درست است.
در آیه ۶۷ سوره آل عمران چنین بیان شده است، ابراهیم نه یهودی بود و نه مسیحی بلکه یکتاپرست (حق‌گرا) و مسلمان بود. (صفحه ۱۷)
۷۳. گزینه ۱ درست است.
تحریف تعلیمات پیامبر قبلی: به علت ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه کتابت، تعلیمات انبیاء به تدریج فراموش می‌شد یا به گونه‌ای تغییر می‌یافت که با اصل آن متفاوت می‌شد. (صفحه ۲۰)
۷۴. گزینه ۲ درست است.
قطعاً دین نزد خداوند اسلام است و اصل کتاب در آن را به مخالفت نپیمودند مگر پس از آنکه به حقانیت آن پی بردند آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آن‌ها وجود داشت. (سوره آل عمران آیه ۱۹) (صفحه ۱۷)
۷۵. گزینه ۳ درست است.
قرآن کریم منشأ اصلی اختلافات و چند دینی را از ناحیه آن دسته رهبران دینی می‌داند که به خاطر حفظ منافع دنیوی (ثروت و قدرت) در مقابل پیامبر جدید می‌ایستادند و او را انکار می‌کردند. (صفحه ۲۳)

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۳ درست است.
صفحه ۷: در نظر این قبیل افراد، تنها آن چیزهایی وجود دارند که بتوان آن‌ها را با یکی از حواس پنجگانه خود درک کرد و لذا اگر نتوانند وجود چیزی را به‌وسیله یکی از حواس خود درک کنند، وجود آن را انکار می‌کنند و چون خدا و روح و ملائک و غیره به‌وسیله حواس پنجگانه قابل کشف و شناخت نیستند، لذا وجود آن‌ها را انکار می‌نمایند.
۵۲. گزینه ۲ درست است.
صفحه ۹: حواس ما به علت مادی بودن، تنها از موجودات و اشیاء مادی اثر می‌پذیرند و از این رو تنها قادر به درک و دریافت اشیاء مادی هستند.
۵۳. گزینه ۴ درست است.
صفحه ۹: در مورد موجودات مادی نیز اگر این اثر چنان ناچیز باشد که برای ما نامحسوس باشد، باز هم ما قادر به درک آن نخواهیم بود؛ مثل تأثیری که یک عدد الکترون بر چشم ما می‌گذارد، یا اثری که یک صدای بسیار خفیف روی پرده گوش ما دارد.
۵۴. گزینه ۱ درست است.
صفحه ۹: هنگامی می‌توانیم وجود چیزی را انکار نماییم که ابزار لازم برای شناسایی آن را در اختیار داشته باشیم و با آن، به نبود آن چیز پی برده باشیم، ولی وقتی چنان وسیله‌ای در اختیار نداریم، باید از هرگونه اظهار نظر درباره آن خودداری نماییم.
۵۵. گزینه ۲ درست است.
صفحه ۱۰: علوم گوناگون نه تنها تاکنون نتوانسته‌اند وجود خدا و روح و غیره را انکار نمایند، بلکه از این پس نخواهند توانست چنین ادعایی نمایند؛ زیرا اصولاً انکار خدا در حد توانایی علوم نیست و دامن علم برای همیشه از آلودگی به این قبیل ادعاها پاک خواهد بود.
۵۶. گزینه ۳ درست است.
صفحه ۱۶: پدیده چیزی است که وجودش وابسته به عوامل دیگر است؛ به‌طوری‌که اگر آن عوامل نباشند یا از بین بروند، آن پدیده نیز از بین خواهد رفت.
۵۷. گزینه ۴ درست است.
صفحه ۱۶: پدیده چیزی است که وجودش وابسته به عوامل دیگر است؛ به‌طوری‌که اگر آن عوامل نباشند یا از بین بروند، آن پدیده نیز از بین خواهد رفت. بنابراین خصوصیت اصلی هر پدیده، نیاز و احتیاج است. یعنی هر پدیده‌ای، موجودی محتاج و نیازمند است و هر موجود نیازمندی، پدیده است. باید توجه کرد که هر موجودی، نیازمند علت نیست؛ زیرا خداوند در حالی که موجود است، بی‌نیاز از علت است.
۵۸. گزینه ۲ درست است.
صفحه ۱۶: تمام اختراعات و کشفیات علمی بر اساس همین کنجاوی و حس علت‌یابی و جستجوگری انسان صورت گرفته است.
۵۹. گزینه ۱ درست است.
صفحه ۱۷: هر چیزی از آن جهت که پدیده است، نیازمند علت است و اگر چیزی پدیده نباشد، بی‌نیاز از علت است.
۶۰. گزینه ۴ درست است.
صفحه ۱۷: حال که هر پدیده‌ای خود را محتاج به دیگری می‌بیند، آیا امکان دارد که این مجموعه پدیده‌ها، به‌طور دسته‌جمعی این نیاز یکدیگر را برطرف سازند و به تعبیر دیگر آیا امکان دارد که جهان طبیعت، خودکفا و متکی به خود باشد؟
۶۱. گزینه ۳ درست است.
صفحه ۱۸ و ۱۹: زبان حال هر پدیده‌ای بدون استثنا این است که تا علت من موجود نباشد، من پا به صحنه وجود نخواهم گذاشت. علت هر پدیده‌ای نیز اگر پدیده باشد، به سهم خود باز چنین جوابی را خواهد داد و این شرط در میان پدیده‌های جهان همین‌طور دهان به دهان خواهد گشت و هیچگاه ما در میان جواب‌هایی که از پدیده‌های جهان دریافت می‌کنیم، به

جوابی بر نخواهیم خورد که بگوید «من بی‌قیدوشرط، حاضر در صحنه هستم» تا به دنبال این جواب، کاروان پدیده‌ها قدم در عرصه هستی گذارد؛ «دستگیری نتوان داشت توقع ز غریق *** کاهل دنیا همه درمانده‌تر از یکدگرند»

۶۲. گزینه ۱ درست است.

صفحه ۱۹: هرچه پدیده باشد و نیازمند علت، خود جزئی از جهان پدیده‌ها خواهد بود و بنابراین علت هستی‌بخش جهان، حتماً باید بی‌نیاز از علت بوده و پدیده نباشد و گرنه جزو جهان پدیده‌ها می‌گردد.

۶۳. گزینه ۲ درست است.

صفحه ۲۰: اگر بنا به ادعای مادیون و منکرین خدا، جهان ماده و طبیعت را بدون خالق بشناسیم، معنایش این است که ماده و طبیعت را بدون علت دانسته‌ایم و پرسش از علت را درباره آن رها کرده‌ایم. بنابراین چه خداشناسان و چه ماده‌گرایان، هر دو در نهایت به موجودی که بی‌نیاز از علت باشد، معتقدند و این بدان معناست که در هر حال، از پذیرفتن موجود بدون علت چاره‌ای نیست.

۶۴. گزینه ۴ درست است.

صفحه ۲۰ و ۲۱: خداشناسان اظهار می‌دارند که طبیعت نمی‌تواند همان موجود بی‌علت باشد؛ چون سراسر طبیعت مادی خصوصیات پدیده بودن، نظیر حرکت و تغییر، تجزیه و ترکیب و محدودیت و غیره را دارد و هرگز نمی‌تواند بدون علت باشد.

۶۵. گزینه ۱ درست است.

صفحه ۲۱: تردیدی وجود ندارد که موجود بی‌علت باید موجودی باشد که برخلاف ماده و طبیعت، هیچ یک از خصوصیات پدیده بودن را نداشته باشد و چون موجودات مادی بدون شک همه پدیده‌اند، لذا موجود بدون علت که خود علت همه پدیده‌هاست، مادی نیست و هیچ‌یک از آثار پدیده‌ها را نیز همراه خود ندارد و آن خداست.

۶۶. گزینه ۳ درست است.

صفحه ۶: با توجه به مطالب درس اول، هر گروهی که وجود چیزی یا عدم آن را ادعا می‌کند باید برای اثبات ادعای خود، دلیل بیاورد و تنها کسانی که ادعایی در زمینه بودن یا نبودن چیزی ندارند، بی‌نیاز از اقامه دلیل هستند.

۶۷. گزینه ۲ درست است.

صفحه ۷: چون خدا و روح و ملائک و غیره به‌وسیله حواس پنجگانه قابل کشف و شناخت نیستند، لذا منکران، وجود آن‌ها را انکار می‌نمایند و عجب اینکه این ادعای خود را به عالم علم نسبت می‌دهند و انکار خدا و روح و غیره را لازمه تفکر علمی معرفی می‌کنند.

۶۸. گزینه ۱ درست است.

صفحه ۱۰: حوزه تحقیق و مطالعه علوم تجربی تنها طبیعت مادی است و به همین جهت از اظهارنظر درباره بودن و نبودن موجودات غیرمادی (ماورای طبیعت) ناتوان است.

۶۹. گزینه ۳ درست است.

صفحه ۱۶: تمام اختراعات و کشفیات علمی بر اساس همین کنجاوی و حس علت‌یابی و جستجوگری انسان صورت گرفته است. اگر چنین احساس اصیل و ریشه‌داری در اعماق عقل و فکر انسان وجود نمی‌داشت، هرگز با تحمل زحمات فراوان به جستجو و کاوش برای یافتن علت پدیده‌ها نمی‌پرداخت.

۷۰. گزینه ۴ درست است.

صفحه ۱۷: علت اینکه دانشمندی سالیان دراز عمر خود را در راه کشف علت یک پدیده صرف می‌کند، این است که او یقین دارد که آن پدیده را علتی هست و هرگز نمی‌تواند بدون علت باشد.

۷۱. گزینه ۳ درست است.

صفحه ۱۸ و ۱۹: هیچگاه ما در میان جواب‌هایی که از پدیده‌های جهان دریافت می‌کنیم، به جوابی بر نخواهیم خورد که بگوید «من بی‌قید و شرط حاضر در صحنه هستم» و به دنبال این جواب، کاروان پدیده‌ها قدم در عرصه هستی گذارد.

۷۲. گزینه ۴ درست است.

پاورقی صفحه ۶: در واقع او ابتدا فکر کرده است خدایی که الهیون به او معتقدند یک موجود مادی بوده و مانند سایر موجودات مادی، مکانی را اشغال نموده است؛ به‌طوری‌که حتی می‌توان او را دید یا لمس کرد. در صورتی که می‌دانیم این تصور درباره

خدا، خطایی بیش نیست و در واقع خدایی را انکار کرده است که اساساً مورد اعتقاد خداشناسان نیست؛ همین جاست که باید بگویم یکی از دلایل انکار خدا، داشتن تصور نادرست درباره خداست.

۷۳. گزینه ۱ درست است.

پاورقی صفحه ۱۰: بخشی از جهان هستی که جنبه مادی دارد، طبیعت و قسمت دیگر که جنبه غیرمادی دارد، ماورای طبیعت نامیده می‌شود. ماورای طبیعت، جهان موجودات غیرمادی است که نهان از حواس ظاهری انسان هستند؛ از قبیل خدا و روح و ملائکه. کسانی که با تکیه بر مطالب علمی به اثبات جهان غیرمادی و ماورای طبیعت می‌پردازند، از اثر پی به مؤثر می‌برند.

۷۴. گزینه ۲ درست است.

صفحه ۷: اگر بنا شود که ما تمام آنچه را که با یکی از حواس پنجگانه خود درک و دریافت نمی‌کنیم، انکار نماییم، در این صورت بسیاری چیزها در این جهان پنهان، حتی برخی از دستاوردهای علم را نیز باید منکر شویم.

۷۵. گزینه ۳ درست است.

صفحه ۱۰: علوم تجربی هرگز قادر به انکار خدا یا موجودات غیر مادی نیست؛ زیرا ابزاری که علوم تجربی از آن استفاده می‌نماید، حس و تجربه است و چون به وسیله حواس جز پدیده‌های مادی را نمی‌توان شناخت، از این رو حوزه تحقیق و مطالعه علوم تجربی تنها طبیعت مادی است.

صفحه ۸ و ۹: برای اینکه حواس ما قادر به درک چیزی باشد، باید آن شیء بتواند بر روی حواس ما تأثیر بگذارد و برای اینکه چیزی بتواند بر روی حواس انسان اثر بگذارد، باید جنبه مادی داشته باشد. یعنی تنها موجودات مادی هستند که بر روی حواس ما اثر می‌گذارند و ما را از وجود خود آگاه می‌سازند. در مورد موجودات مادی نیز اگر این اثر چنان ناچیز باشد که برای ما نامحسوس باشد، باز هم قادر به درک آن نخواهیم بود؛ مثلاً تأثیری که یک عدد الکترون بر روی چشم ما می‌گذارد، چون بسیار ناچیز و در نتیجه نامحسوس است ما قادر به دیدن الکترون نیستیم. در عین حال باید توجه داشت که الکترون وجودی مادی و محسوس است و اگرچه با چشم غیرمسلح قابل رؤیت نیست، اما با چشم مسلح می‌توان آن را مشاهده کرد؛ بنابراین، این علوم تجربی است که به ما اطمینان می‌دهد الکترون وجود دارد.

انگلیسی (۲)

۷۶. گزینه ۱ درست است.

آن‌ها یک معلم زبان انگلیسی خیلی خوبی دارند. معلم آن‌ها معمولاً در کلاس به زبان انگلیسی صحبت می‌کند و همچنین کلمات و قواعد را به وسیله رفتارها یا کنش‌ها، تصاویر و توضیحات تدریس می‌نماید.

(۱) به وسیله (۲) سراسر (۳) به جای، در عوض (۴) از همه بالاتر یا مهم‌تر

۷۷. گزینه ۲ درست است.

آیا دیروز شما با مردی که صحبت کردید، می‌شناختید؟ بله، یقیناً. او ده سال پیش در دانشگاه همکلاسی من بود.

(۱) واقعاً در حقیقت (۲) یقیناً کاملاً (۳) خصوصاً (۴) به طور سلیس

۷۸. گزینه ۴ درست است.

برای یافتن اطلاعات ارزشمندی برای تمام کردن پروژه خودمان ما همچنین می‌توانیم از اینترنت استفاده کنیم.

(۱) عمومی، عموم (۲) صادق (۳) بومی (۴) ارزشمند

۷۹. گزینه ۳ درست است.

میکروپها خیلی کوچک و ریز هستند و نمی‌توانیم آن‌ها را به آسانی ببینیم، بنابراین از میکروسکوپ استفاده می‌کنیم تا آن‌ها را خیلی خوب ببینیم.

(۱) ساده (۲) بزرگ (۳) خیلی کوچک، ریز (۴) خیلی بزرگ

۸۰. گزینه ۴ درست است.

زبان‌ها در دنیایی که زندگی می‌کنیم متفاوت هستند و آن‌ها از کشوری به کشوری فرق می‌کنند.

(۱) افزایش دادن (۲) عبور کردن

(۳) ملاقات کردن، برخورد کردن (۴) فرق کردن

۸۱. گزینه ۱ درست است.
مردم زبان را استفاده می کنند تا در شرایطهای مختلف با همدیگر گفتگو کنند. به منظور اینکه آن‌ها بتوانند دانش، عقاید و احساساتشان را مبادله کنند.
(۱) مبادله کردن، تبادل کردن (۲) محافظت کردن (۳) آماده کردن (۴) ملاقات کردن
۸۲. گزینه ۲ درست است.
آن‌ها یک شرکت غذایی و نوشیدنی را آغاز کردند (تأسیس کردند) با وجود اینکه پول کافی نداشتند و در حال حاضر شرکتشان نوشیدنی‌ها و غذاهای مختلف را به فروشگاه‌ها می‌فروشد.
(۱) به‌هرحال، در هر صورت (۲) با وجود، علیرغم (۳) بعلاوه (۴) علیرغم از
۸۳. گزینه ۳ درست است.
امروزه، اکثریت مردم از موبایل‌ها برای جستجوی اینترنت استفاده می‌کنند تا به‌طور سریع اطلاعات زیادی را در هر جایی که زندگی می‌کنند، به‌دست آورند.
(۱) احترام گذاشتن (۲) محافظت کردن (۳) جستجو کردن، موج‌سواری کردن (۴) وجود داشتن
۸۴. گزینه ۱ درست است.
آن‌ها نتوانستند کارشان را به موقع تمام کنند، بنابراین تصمیم گرفتند تا از ما کمک طلب کنند.
(۱) طلب کردن، جستجو کردن (۲) فرق داشتن (۳) ملاقات کردن (۴) وجود داشتن
۸۵. گزینه ۲ درست است.
چرا تلویزیون را خاموش نمی‌کنید؟ من در حال مطالعه فیزیک هستم زیرا فردا باید فیزیک امتحان بدهم.
(۱) روشن کردن (۲) خاموش کردن (۳) خاموش کردن (سیگار و آتش) (۴) تشکیل دادن
۸۶. گزینه ۴ درست است.
آیا می‌توانید به من نکات مهم درس را بگویید؟ وقت کافی برای مطالعه درس را نداشتیم.
(۱) نشانه‌ها، تابلوها (۲) آشکال (۳) توانایی‌ها (۴) نکات
۸۷. گزینه ۳ درست است.
دوستم خیلی زیاد سفر می‌کند. او سراسر قاره‌های مختلف را برای جستجوی ماجراجویی مسافرت می‌کرد.
(۱) جلگه‌ها، دشت‌ها (۲) مناطق (۳) قاره‌ها (۴) اقیانوس‌ها
۸۸. گزینه ۲ درست است.
(۱) خوردن (۲) نوشیدن (۳) پیدا کردن (۴) تماشا کردن
۸۹. گزینه ۳ درست است.
(۱) نجات دادن، ذخیره کردن (۲) جمع‌آوری کردن (۳) شامل شدن یا در بر گرفتن (از ... تا) (۴) نیاز داشتن
۹۰. گزینه ۴ درست است.
(۱) طبیعی (۲) قوی، نیرومند (۳) خیلی کوچک، ریز (۴) رایج، معمول، مشترک
۹۱. گزینه ۱ درست است.
(۱) نیرو دادن، قوی کردن (۲) انتخاب کردن (۳) از دست دادن (۴) صدمه زدن
۹۲. گزینه ۲ درست است.
(۱) سنتی (۲) گرمسیری، استوایی (۳) داخلی، اهلی (۴) فرهنگی

۹۳. گزینه ۱ درست است.

کدام یک از موارد زیر بهترین عنوان برای متن می باشد؟

- اکوسیستم (بوم‌شناسی) و شبکه‌های غذایی

۹۴. گزینه ۳ درست است.

کدام یک از موارد زیر درباره اکوسیستم (بوم‌شناسی) درست نیست؟

- آن گیاهان و حیوانات به گروه‌های مختلف تقسیم می‌کند.

۹۵. گزینه ۱ درست است.

کلمه **they** (آن‌ها) که در متن خط کشیده شده است به اشاره می‌کند.

- حیوانات

۹۶. گزینه ۴ درست است.

از این متن می‌توان نتیجه گرفتن که برای اینکه یک محیط زیست سالم داشته باشیم، هم تولیدکننده و هم مصرف‌کننده نیاز می‌باشد.

۹۷. گزینه ۲ درست است.

جورج با هر کسی که می‌توانست بحث می‌کرد.

۹۸. گزینه ۳ درست است.

کلمه **urge** (درخواست کردن، ترغیب کردن) که در متن خط کشیده شده است به معنی است.

(۱) متقاعد کردن، تشویق کردن

(۲) اجازه دادن

(۳) باعث شدن

(۴) ملزم کردن، نیاز داشتن

۹۹. گزینه ۴ درست است.

بر طبق متن، جورج همه موارد زیر به جز بود.

- برنده هر بحث و جدال

۱۰۰. گزینه ۲ درست است.

آنچه بعضی اوقات موجب خندیدن جورج می‌شد این بود که آنچه را که بعضی مردم در زمان بحث کردن با او می‌گفتند، بود.

ریاضی و آمار (۲)

۱۰۱. گزینه ۳ درست است.

درست $\rightarrow P \vee q$ $\rightarrow P \Rightarrow P \vee q$ درست $\rightarrow P \vee q$ درست

به انتفای مقدم درست $\rightarrow P \Rightarrow P \vee q$ نادرست $\rightarrow P$ نادرست

۱۰۲. گزینه ۴ درست است.

نادرست $\rightarrow P$ درست $\rightarrow \sim P$ نادرست $\rightarrow \sim P \wedge q$ درست \rightarrow $\left\{ \begin{array}{l} \text{نادرست } \rightarrow P \\ \text{نادرست } \rightarrow \sim q \end{array} \right.$

به انتفای مقدم درست $\rightarrow P \wedge q$ $\Rightarrow \sim q$

۱۰۳. گزینه ۱ درست است.

درست $\rightarrow P \Rightarrow q$ $\sim P$

درست $\Rightarrow q$ درست $\Rightarrow P$

۱۰۴. گزینه ۱ درست است.

$(P \wedge q) \Rightarrow P$

درست $\Rightarrow P$ درست $\rightarrow (P \wedge q)$ درست $\rightarrow P$ ، درست $\rightarrow P$

به انتفای مقدم درست $\rightarrow (P \wedge q) \Rightarrow P$ نادرست $\rightarrow P \wedge q$ نادرست $\rightarrow P$

به انتفای مقدم درست $\rightarrow (P \wedge q) \Rightarrow P$ نادرست $\rightarrow P \wedge q$ نادرست $\rightarrow P$

۱۰۵. گزینه ۲ درست است.

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{P نادرست} \rightarrow \text{P} \Rightarrow \text{q درست} \\ \text{P نادرست} \rightarrow \sim \text{P درست} \end{array} \right\} \rightarrow (\text{P} \Rightarrow \text{q}) \wedge \sim \text{P درست}$$

$$\text{P نادرست} \rightarrow \sim \text{P نادرست} \rightarrow (\text{P} \Rightarrow \text{q}) \wedge \sim \text{P درست}$$

ارزش گزاره با ارزش $\sim \text{P}$ برابر است.

۱۰۶. گزینه ۴ درست است.

$$\sim (\sim (\text{P} \wedge \text{q}) \wedge (\text{P} \vee \text{q})) \equiv (\text{P} \wedge \text{q}) \vee \sim (\text{P} \vee \text{q})$$

$$\text{P} \Leftrightarrow \text{q} \equiv (\text{P} \wedge \text{q}) \vee \sim (\text{P} \vee \text{q})$$

۱۰۷. گزینه ۳ درست است.

$$(\text{P} \vee \text{q}) \Rightarrow (\text{P} \vee \text{r}) \equiv \sim (\text{P} \vee \text{q}) \vee (\text{P} \vee \text{r})$$

$$\equiv [(\sim \text{P} \wedge \sim \text{q}) \vee \text{P}] \vee \text{r}$$

$$\equiv [(\sim \text{P} \vee \text{P}) \wedge (\sim \text{q} \vee \text{P})] \vee \text{r}$$

$$\equiv [\text{T} \wedge (\sim \text{q} \vee \text{P})] \vee \text{r}$$

$$\equiv (\sim \text{q} \vee \text{P}) \vee \text{r} \equiv (\text{P} \vee \sim \text{q}) \vee \text{r} \equiv \text{P} \vee (\sim \text{q} \vee \text{r})$$

$$\equiv \text{P} \vee (\text{q} \Rightarrow \text{r})$$

۱۰۸. گزینه ۲ درست است.

$$\text{P} \Rightarrow \text{q} \vee \text{r}$$

عکس نقیض

$$\sim (\text{q} \vee \text{r}) \Rightarrow \sim \text{P}$$

$$(\sim \text{q} \wedge \sim \text{r}) \Rightarrow \sim \text{P}$$

۱۰۹. گزینه ۲ درست است.

$$\sim (\text{P} \Rightarrow \text{q}) \equiv \text{P} \wedge \sim \text{q}$$

نتیجه می‌شود: $a^2 \not\leq b^2$, $a < b$

۱۱۰. گزینه ۱ درست است.

P	q	r	$q \Rightarrow r$	$P \Rightarrow (q \Rightarrow r)$	$P \wedge q$	$(P \wedge q) \Rightarrow r$
د	د	د	د	د	د	د
د	د	ن	ن	ن	د	ن
د	ن	د	د	د	ن	د
د	ن	ن	د	د	ن	د

همواره درست $\text{P} \Rightarrow (q \Rightarrow r)$ نادرست P

همواره درست $\text{P} \wedge q \Rightarrow r$

۱۱۱. گزینه ۴ درست است.

درست $\text{P} \Rightarrow \text{q}$ نادرست q و درست $\text{P} \vee \text{q}$

درست $\text{P} \Rightarrow \text{r}$ و نادرست $\text{P} \wedge \text{r}$

به انتقای مقدم درست $(\text{P} \wedge \text{r}) \Rightarrow (\text{P} \vee \text{q})$

۱۱۲. گزینه ۳ درست است.

نادرست $\text{q} \Rightarrow \sim \text{q}$ درست q

درست $P \vee \sim q \rightarrow P$

درست $(\sim P \vee q) \wedge P \rightarrow$ درست $\sim P \vee q \rightarrow \sim P$ نادرست $\sim P$

۱۱۳. گزینه ۱ درست است.

نادرست $P \wedge q$ ، $\sim (P \Rightarrow q) \equiv P \wedge \sim q$

P	q	$P \wedge \sim q$
ن	ن	ن
ن	د	ن
د	ن	د

۱۱۴. گزینه ۴ درست است.

درست \rightarrow درست $q \vee \sim P$ و درست $P \Rightarrow q$ ، درست q ، درست P

درست \rightarrow نادرست $q \vee \sim P$ و نادرست $P \Rightarrow q$ ، نادرست q ، درست P

درست \rightarrow درست $q \vee \sim P$ و درست $P \Rightarrow q$ ، درست q ، نادرست P

درست \rightarrow درست $q \vee \sim P$ و درست $P \Rightarrow q$ ، نادرست q ، نادرست P

همواره درست است.

۱۱۵. گزینه ۲ درست است.

$$(P \vee q) \wedge \sim P \equiv \frac{(\sim P \wedge P) \vee (\sim P \wedge q)}{F}$$

$$\equiv \sim P \wedge q$$

$$(\sim P \wedge q) \Rightarrow q$$

درست $\Rightarrow q$ ، نادرست $(\sim P \wedge q) \Rightarrow q$

درست $\Rightarrow q$ ، درست $(\sim P \wedge q) \Rightarrow q$

این عبارت همواره درست است و با عبارت همواره درست $\sim P \vee P$ هم‌ارز است.

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱۶. گزینه ۲ درست است.

موارد غلط در گزینه‌های غیر پاسخ و اصلاح آن‌ها:

(۱) خیتام ← فریدالدین عطار (۳) اواخر قرن هفتم ← اوایل قرن هفتم (۴) از مرکز ایران به خراسان ← از خراسان به مرکز ایران

۱۱۷. گزینه ۴ درست است.

موارد غلط در گزینه‌های غیر پاسخ و اصلاح آن‌ها:

(۱) خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی وزیر مقتدر غازان خان و اولجایتو بود.

(۲) مصنوع ← شیوا (در جای دیگر: نثر کتاب گاهی ساده و گاه دارای سجع و موازنه است) مرصاد العباد نثر مصنوع ندارد.

(۳) مولانا جلال‌الدین بلخی از شاخص‌ترین شاعران عارف ... است.

۱۱۸. گزینه ۲ درست است.

ابیات از نمونه‌های درس یک کتاب درسی استخراج شده است. بیت مورد پاسخ از «جامی» می‌باشد.

۱۱۹. گزینه ۳ درست است.

موارد غلط و اصلاح آن‌ها:

ج ← دچار سستی و نابسامانی شد. ه ← برای تسکین خود به ادبیاتی روی آوردند که بر عواطف انسانی، ترویج روحیه تسامح و

تساهل، خدمت به خلق، آزادی و اعتقاد به بی‌ثباتی دنیا تکیه داشت.

۱۲۰. گزینه ۳ درست است.

در متن کتاب به دو اثر که پیچیده‌نویسی دارند تحت عنوان «تاریخ جهانگشا» و «تاریخ و صاف» اشاره شده است.

۱۲۱. گزینه ۴ درست است.

شکل صحیح و کامل گزینه‌های غلط در گزینه پاسخ مشهود است.

دانش‌آموزان عزیز حتماً در به خاطر سپاری دروس تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی از «فشرده‌سازی و خلاصه کردن» بهره بیشتری ببرید، به این شکل:

«قصیده کمرنگ - غزل گسترش - مثنوی‌ها با چاشنی عاطفه، عرفان و اخلاق»

۱۲۲. گزینه ۱ درست است.

اصلاح گزینه‌های غلط:

۲) «بهارستان» به تقلید از «گلستان سعدی» نوشته شده است. ۳) «خواجوی کرمانی» شاعری بود که غزل‌های او بر «حافظ» تأثیر گذارده است. ۴) «نفحات الانس» به شیوه «تذکره الاولیای عطار» نوشته شده است.

۱۲۳. گزینه ۳ درست است.

معرفی نویسندگان و آثارشان:

عبید زاکانی: صد پند، موش و گربه، رساله دلگشا، اخلاق الاشراف. توجه: رساله «دل و جان» از خواجه عبدالله انصاری قرن ۵ است.

جامی: تحفة الاحرار، نفحات الانس، بهارستان. توجه: اثر دیگر جامی «سبحة الابرار» نام دارد.

مولانا جلال‌الدین بلخی: مکاتیب، مجالس سبعة، فیه مافیه، دیوان شمس، مثنوی معنوی

۱۲۴. گزینه ۴ درست است.

اصلاح موارد غلط:

الف) تاریخ گزیده ← جامع التواریخ ب) المعجم ← مرصاد العباد

۱۲۵. گزینه ۱ درست است.

توجه نمایید از میان تمام هم‌عصران «حافظ»، لحن گزنده، طنزآمیز و سرشار از خیرخواهی و اصلاح‌طلبی او فقط به «عبید زاکانی» در شیوه طنزش شباهت دارد.

۱۲۶. گزینه ۴ درست است.

اصلاح گزینه غلط: قلمرو بالندگی زبان و فرهنگ فارسی، عرصه وسیعی یافت.

۱۲۷. گزینه ۱ درست است.

۱۲۸. گزینه ۳ درست است.

موارد غلط و اصلاح آن‌ها:

قرن نهم ← هشتم * بایسنقر میرزا ← شاهرخ * شیراز ← هرات * شاهرخ ← بایسنقر میرزا * شاهنامه ابومنصوری ← شاهنامه فردوسی

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

توجه: در به خاطر سپاری تذکرها و موضوع آن‌ها دقیق باشیم.

۱۳۰. گزینه ۱ درست است.

اصلاح موارد غلط:

الف) کتاب‌های تحقیقی این دوره عمدتاً سطحی و ادبیات دوره نیز تقلیدی و فاقد نوآوری بود.

د) تاریخ‌نویسی به همان اسلوب ساده رواج یافت.

ه) هنرهایی چون مینیاتور، معماری و تذهیب گسترش یافت.

۱۳۱. گزینه ۳ درست است.

تشبیهات و استعاره‌های گزینه‌ها:

۱) تشبیه (شاخ عشق): در این بیت «شاخ عشق» نمی‌تواند اضافه استعاری باشد زیرا فرض بر این است که عشق چون شاخه تو

را که از بیخ و بن کنده شده‌ای بهره‌مند می‌سازد.

استعاره (عشق و تو) استعاره دارند (۱ تشبیه و ۲ استعاره)

(۲) ما به گدا و شهر بند تشبیه شده است. سلطان استعاره از محبوب ازلی است (۲ تشبیه و ۱ استعاره)

(۳) لعل - بار (شکر بار) - گل - خار همگی به ترتیب استعاره از دهان - کلام - زیبارو - سختی و نامهربانی - و لعل چون گل - بار

چون شکر تشبیه دارند. (۲ تشبیه و ۴ استعاره)

(۴) آفتاب استعاره و تشخیص دارد - آفتاب چون ذره تشبیه دارد (۱ تشبیه و ۱ استعاره)

۱۳۲. گزینه ۴ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

(۱) سجع متوازن بین (دریاب - انصاف) (مرا: بده) ← موازنه و فاقد جناس

(۲) سجع متوازن بین (چو - ز) (جان - خود) (بمرد - برید) ← موازنه و فاقد جناس

(۳) سجع متوازن بین (دلیم - خلل) (می نبینم - اوفتاده‌ست) توجه: قواعد و قوانین حاکم بر واژه‌های مسجع، موازنه و ترصیع همان قواعد عروضی است همچون حذف نون ساکن - هجای بلند انتهای مصراع.

(۴) سجع متوازن بین (سنگ - غار) (سرد - تنگ) سجع متوازی بین (خوار - تار) (برتابم - بگریزم) ← موازنه و جناس‌های متعدد بین: (خوار - تار) (تار - یار) (خوار - یار) (تار - غار) (یار - غار) (سرد - سر) (تنگ - سنگ) و...

۱۳۳. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌های موجود:

تشبیه: تو به یوسف تشبیه شده است. استعاره و جان‌بخشی: زنخدان

کنایه: «دل برده» کنایه از علاقمند کرده - «جان به چاه افکنده» کنایه از دچار مشکل کرده (سپس به عزت رسانده)

تلمیح: بیت به داستان حضرت یوسف(ع) و افتادن او در چاه اشاره دارد.

ایهام - مجاز - ایهام تناسب در بیت مشهود نیست.

۱۳۴. گزینه ۲ درست است.

بررسی آرایه‌های ایهام و تشبیه در گزینه‌ها:

(۱) باران به تیر تشبیه شده است «پیوسته» ایهام دارد به معنی دائماً - دارای پیوستگی

(۲) «هوا» ایهام دارد به معنی آرزو - فضا ولی بیت فاقد تشبیه است.

(۳) من به پرگار تشبیه شده است. «به سردوانی» ایهام دارد به معنی به سر حرکت دادن - آوارگی و بلا تکلیفی / «سرگشته‌ام» ایهام دارد به معنی در حال دوران سر هستم - حیران هستم.

(۴) غیرت به آب تشبیه شده است - دل به سراچه تشبیه شده است. «نگار» در مصراع دوم ایهام دارد به معنی تصویر - محبوب.

۱۳۵. گزینه ۴ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

(۱) «آفتاب» مجازاً خورشید * آفتاب استعاره و جان‌بخشی دارد.

(۲) بیت واج‌آرایی دوگانه (ش، آ) در مصراع اول - (س، آ) در مصراع دوم * تلمیح به آفرینش انسان و عهدنامه «الست» دارد.

(۳) پشت چو کمان - عمر چو تیر تشبیه دارد * «پشت چو کمان شدن» کنایه از سالخوردگی - «خفته» کنایه از غافل و بی‌خبر - «تیر عمر از شست رفت» کنایه از گذر عمر و برگشت‌ناپذیری آن.

(۴) واژه‌آرایی (داد) در بیت محسوس است لیکن جناسی در بیت مشهود نیست.

۱۳۶. گزینه ۲ درست است.

بررسی سجع‌ها و نوع آن‌ها:

(۱) نام - هم ← مطرف * نمی‌ماند - نماند ← مطرف

(۲) پنجه - دست ← متوازن * افکندن - پیچیدن ← متوازی * مصلحت - مروت ← مطرف

(۳) قضا - خطا ← متوازی * شود - بکوشد ← مطرف

(۴) بندد - شود ← مطرف * دریغ - گشاده ← متوازن * ندارد - دارد ← مطرف

۱۳۷. گزینه ۳ درست است.

حروف اصلی (اشت) و حرف الحاقی (ن) است.

۱۳۸. گزینه ۱ درست است.

مفهوم درست گزینه پاسخ: «مداومت بر کار و تلاش و در انتظار ثمره و نتیجه بودن» است.

۱۳۹. گزینه ۲ درست است.

مفهوم گزینه پاسخ: نمی‌توان از گروهی که دلشان از ما جلا گرفته است (عایدی داشت) محبت دل را خالی کرد.

۱۴۰. گزینه ۳ درست است.

مفهوم گزینه پاسخ: «به جای آوردن حق لطف و کرم خدا و مذمت بی‌وفایی» است ولی در گزینه‌های دیگر به «عدم توانایی بر شکرگزاری» (حتی بر نعمت‌های نداده‌اش) اشاره شده است.

تاریخ (۲)

۱۴۱. گزینه ۳ درست است.

از فحوای مطالب و مباحث صفحه‌های ۲ و ۳ کتاب به روشنی بر می‌آید که فهم عمیق و بازسازی دقیق گذشته، مستلزم بررسی و مطالعه گونه‌های مختلف منابع شناخت گذشته اعم از منابع غیر نوشتاری شامل محوطه‌ها و بناهای تاریخی، ابزارها و وسایل دست‌ساخته انسان و آثار شفاهی و نیز مراجع و منابع نوشتاری شامل کتاب‌های تاریخی، سفرنامه‌ها، نوشته‌های جغرافیایی، ادبیات و متون ادبی، سیاست‌نامه‌ها و اندرزنامه‌ها است. (تاریخ ۲، درس ۱، صفحه ۲ و ۳)

۱۴۲. گزینه ۲ درست است.

تمامی دست‌ساخته‌های انسانی بازمانده از گذشته، گواه روشنی بر نوع فرهنگ و عقاید و آداب و رسوم پیشینیان ما هستند. از این‌رو، بررسی این آثار به‌طور خاص در قلمرو دانش‌هایی چون باستان‌شناسی، معماری و هنر قرار می‌گیرند. (تاریخ ۲، درس ۱، صفحه ۳)

۱۴۳. گزینه ۱ درست است.

مؤلفان تاریخ‌های عمومی، نگارش تاریخ جهان را از آفرینش عالم آغاز می‌کردند... پس از آن تاریخ اساطیری ایران را از کیومرث آغاز و به پایان ساسانیان ختم می‌کردند. (تاریخ ۲، درس ۱، صفحه ۵)

۱۴۴. گزینه ۴ درست است.

انگیزه اصلی نویسندگان تاریخ‌های محلی، ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی، بیان ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادی و نگارش زندگی‌نامه مفاخر و مشاهیر محلی بوده است. (تاریخ ۲، درس ۱، صفحه ۶)

۱۴۵. گزینه ۲ درست است.

یکی دیگر از گونه‌های تاریخ‌نگاری که در دوره اسلامی در ایران رواج یافت، تاریخ‌های سلسله‌ای بود. فرمانروایان بزرگ و کوچک به منظور ثبت و ضبط رویدادهای دوران خود، معمولاً ادیبان و دانشمندان را تشویق و مأمور به تدوین این رویدادها می‌کردند. (تاریخ ۲، درس ۱، صفحه ۶)

۱۴۶. گزینه ۱ درست است.

متون نظم و نثر ادبی، گونه مهمی از منابع تاریخی محسوب می‌شوند؛ زیرا اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و نیز عقاید دینی و فلسفی رایج در هر عصری کم و بیش در شعر شاعران و نویسندگان آن عصر انعکاس می‌یابند. (تاریخ ۲، درس ۱، صفحه ۱۰)

۱۴۷. گزینه ۳ درست است.

اندرزنامه‌ها بیشتر به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می‌پردازند. از نمونه‌های مشهور اندرزنامه، می‌توان به قابوس‌نامه، نوشته عنصرالمعالی در قرن پنجم هجری اشاره کرد.

(تاریخ ۲، درس ۱، صفحه ۱۱)

۱۴۸. گزینه ۴ درست است.

پژوهشگران و مورخان برای سنجش اعتبار و نقد راوی، موضوع‌هایی نظیر ویژگی‌های هویتی روایت‌کننده خبر، محل تولد و زندگی، گرایش فکری، مذهبی و سیاسی، و جایگاه علمی او را بررسی می‌کنند. (تاریخ ۲، درس ۲، صفحه ۱۴)

۱۴۹. گزینه ۲ درست است.

شاید یکی از معایب سبک تاریخ‌نگاری روایی این باشد که نویسندگان، هیچ نقد و نظری در بارهٔ درستی و نادرستی خبر ارائه نمی‌دهند اما برخی آن را امتیاز بزرگی می‌دانند. (تاریخ ۲، درس ۲، صفحه ۱۷)

۱۵۰. گزینه ۳ درست است.

در روش سال‌شماری، حوادث به ترتیب زمان وقوع نوشته می‌شوند. مثلاً طبری در ذیل حوادث سال ۶۱ ق، وقایع محرم و عاشورا را گزارش می‌کند. ... یکی از نمونه‌های تاریخ‌نگاری براساس روش موضوع‌محوری، کتاب مروج‌الذهب و معادن‌الجوهر، نوشتهٔ علی بن حسین مسعودی است. (تاریخ ۲، درس ۲، صفحه ۱۸)

جغرافیا (۲)

۱۵۱. گزینه ۱ درست است.

ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی به‌صورت توأم در آن است که بیانگر مفهوم وحدت‌یابی است. بنابراین در هر ناحیه لازم است ویژگی‌های عناصر طبیعی مانند آب و هوای گرم و خشک با عناصر انسانی آن مانند نوع سکونتگاه‌ها با سقف گنبدی یا فعالیت‌های پرورش شتر تجانس داشته باشد. و نمی‌توان یک ناحیه جغرافیایی را ناحیه‌ای صرفاً همگون از ویژگی‌های طبیعی یا انسانی تصور نمود.

۱۵۲. گزینه ۳ درست است.

نقشه درج شده در صورت سوال را از نظر وسعت نواحی بارشی از بزرگترین تا کوچکترین و بالعکس، محدودهٔ سواحل، ارتباط نواحی با تقسیمات کشوری مورد بررسی قرار دهید. طبق نقشهٔ نواحی بارشی، سواحل جنوبی ایران برخلاف سواحل شمالی ایران از یک نوع ناحیه بارشی تبعیت می‌کنند. همچنین در نیمهٔ غربی ایران سه نوع ناحیه بارشی جای دارد و در نیمهٔ شرقی دو نوع ناحیه بارشی. این دسته‌بندی متفاوت در نیمهٔ شمالی و جنوبی کشورمان نیز قابل توجه است؛ به‌طوری که در نیمه شمالی کشور نواحی بارشی متنوع‌تری نسبت به نیمه جنوبی کشور دارد.

۱۵۳. گزینه ۲ درست است.

نواحی زبانی همانند دیگر نواحی انسانی نظیر قومیت، ادیان و... از پیچیدگی خاصی برخوردار است. بنابراین نمی‌تواند مطلقاً بر مبنای تصمیم‌گیری انسان تعیین شود و تعیین مرزهای آن دشوارتر از نواحی طبیعی مانند زیست‌بوم‌ها است. با این حال این نواحی همانند دیگر نواحی انسانی یا طبیعی قلمرو جغرافیایی خاصی را اشغال کرده است.

۱۵۴. گزینه ۳ درست است.

هر محیط طبیعی نوعی نواحی طبیعی می‌سازد که انسان برای سازگاری با شرایط آن از اقدامات سازگاری استفاده می‌کند و به این ترتیب چشم‌اندازهای ویژه‌ای را خلق می‌کند. این ویژگی، تا آنجاست که می‌توان گفت نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهد. بنابراین برای متن تنظیم شده در صورت سوال، مناسب‌ترین مورد این است که انسان‌ها، برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند.

۱۵۵. گزینه ۴ درست است.

به‌طور کلی زمانی که محیط طبیعی شکل فعالیت انسان‌ها را تحت تأثیر قرار دهد می‌توان گفت نواحی به فعالیت انسان‌ها شکل می‌دهند. به عنوان مثال، استفاده از صفحات خورشیدی در نواحی بیابانی و گرم و خشک با روزهای آفتابی زیاد امکان‌پذیر و مناسب است و بهترین شیوه برای تولید برق محسوب می‌شود. اما همین اقدامات در نواحی مرطوب یا کوهستانی نمی‌تواند چندان مناسب باشد. از سوی دیگر زمانی که شکل‌گیری یا تخریب برخی نواحی فرهنگی یا دینی توسط تصمیماتی سیاسی صورت می‌گیرد، می‌توان گفت که نواحی ممکن است تحت تأثیر تصمیمات حکومت‌ها قرار گیرد.

۱۵۶. گزینه ۱ درست است.

معمولاً هرچه از کانون یک ناحیه جغرافیایی دور می‌شویم و به طرف مرزهای آن حرکت می‌کنیم، به تدریج (نه به طور کامل) از عوامل همگونی آن ناحیه، کاسته می‌شود و سرانجام، این عوامل ناپدید می‌گردند. برای مثال در کانون ناحیه جنگل‌های بارانی استوایی، میزان بارندگی بسیار زیاد است و در مقابل در کانون ناحیه بیابان صحرا، بارندگی بسیار کم است. در صورتی که از کانون این دو ناحیه جنگل‌های بارانی استوایی و بیابان صحرا به سمت مرزها حرکت کنیم به تدریج بر میزان بارش کاسته و افزوده می‌شود. ناحیه زیست‌بوم ساوان در این محدوده مرزی قرار دارد. به همین دلیل این ناحیه، ناحیه انتقال گفته می‌شود که در مرز هر دو ناحیه قرار دارد.

۱۵۷. گزینه ۲ درست است.

محدوده هاشور زده در نقشه درج شده به دلیل این‌که در مرزهای دو ناحیه زبانی جای گرفته است، به این معناست که هم زبان انگلیسی و هم زبان اسپانیایی در این محدوده استفاده می‌شود و به نوعی رسمیت دارد. بنابراین این بخش مرزهای دو ناحیه زبانی انگلیسی زبان در کشور ایالات متحده (کانون ناحیه زبانی انگلیسی) و اسپانیایی زبان در مکزیک (کانون ناحیه زبانی اسپانیایی) را تشکیل می‌دهد.

۱۵۸. گزینه ۴ درست است.

گاه یک ناحیه بخشی از یک روستا، یک شهر یا استان یا یک کشور است و گاه چند کشور و قاره را دربر می‌گیرد و مقیاس جهانی دارد. بنابراین از وسعت‌های بسیار مختلفی تشکیل می‌شود. حال این ناحیه می‌تواند طبیعی مانند یک زیست‌بوم باشد که در قاره‌های مختلف پراکنده شده است و یا انسانی مانند یک زبان باشد که متکلمین آن در چندین قاره (مانند زبان عربی) یا در یک محدوده خیلی کوچک (مانند زبان‌های محلی) باشد.

۱۵۹. گزینه ۳ درست است.

به‌طور کلی تعیین مرزهای دقیق نواحی و ترسیم آن بر روی نقشه‌ها، عمل پیچیده و دشواری است. در این میان ناحیه‌بندی در نواحی انسانی مانند نواحی زبانی و قومی، فرهنگی، مذهبی، سیاسی بین دو کشور و... به دلیل پیچیدگی فعالیت‌های انسانی و مهاجرت‌های انسانی دشوارتر از تعیین مرز بین نواحی طبیعی مانند نواحی آب و هوا (کم‌فشار، پرفشار، بیابانی، مرطوب و...)، ناهمواری (تفکیک دشت از پایکوه و...)، خاک، زیست‌بوم‌ها و... است.

۱۶۰. گزینه ۴ درست است.

تصویر مشخص شده در صورت سوال نشان می‌دهد که نواحی سیاسی مانند شوراها، بخشداری‌ها، استانداری‌ها و... درباره مدیریت نواحی طبیعی و انسانی تصمیم‌گیری می‌کنند. بنابراین می‌توان گفت که نواحی تحت تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها قرار می‌گیرد.

جامعه‌شناسی (۲)

۱۶۱. گزینه ۱ درست است.

- آیا جهان هستی به همین جهان مادی محدود می‌شود؟ = هستی‌شناسانه

- آیا انسان موجودی مختار و فعال است یا مجبور و منفعل؟ = انسان‌شناسانه

- آیا تنها راه شناخت، حس و تجربه است؟ = معرفت‌شناسانه (درس ۱ - فصل ۱ - ص ۳)

۱۶۲. گزینه ۴ درست است.

بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها باز می‌گردد. ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان به این بخش تعلق دارد. این عبارت به بخش فردی جهان انسانی مرتبط است؛ زیرا علاقه یک موضوع شخصی است.

(درس ۱ - فصل ۱ - ص ۴)

۱۶۳. گزینه ۲ درست است.

<p>(الف) بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی، هماهنگی وجود دارد</p> <p>(ب) هر چه به اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، به این جهان تعلق دارد.</p> <p>(ج) این جهان، وابسته به خواست و اراده انسان می‌باشد.</p>	}	جهان انسانی
<p>(الف) این جهان پیش از انسان هم بوده و در مقابل جهان انسانی است.</p> <p>(ب) این جهان مستقل از خواست و اراده انسان است.</p> <p>(ج) متفکران مسلمان، آن را به جهان طبیعی محدود نمی‌دانند. (درس ۱ - فصل ۱ - ص ۴.۵.۶)</p>	}	جهان تکوینی

۱۶۴. گزینه ۳ درست است.

- دیدگاه دوم در رابطه با تعامل جهان ذهنی، فرهنگی و تکوینی:
- ۱) جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی است.
 - ۲) جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ است.
 - ۳) جهان تکوینی ماده خامی برای دخل و تصرف فرهنگ‌ها است.
 - ۴) جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیت و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند. (درس ۱ - فصل ۱ - ص ۸)

۱۶۵. گزینه ۴ درست است.

- قسمت اول: دیدگاه اول ← براساس این دیدگاه، جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است.
- قسمت دوم: دیدگاه سوم ← براساس این دیدگاه، جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی، مهم و در تعامل با یکدیگرند.
- قسمت سوم: دیدگاه اول ← طرفداران این دیدگاه، بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند.
- قسمت چهارم: دیدگاه دوم ← در این دیدگاه جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند. (درس ۱ - فصل ۱ - ص ۷.۸)

۱۶۶. گزینه ۲ درست است.

هر فرهنگی در عمیق‌ترین لایه‌های خود به بنیادی‌ترین پرسش‌های بشر پاسخ می‌دهد. این پرسش‌های بنیادی کدام‌اند؟ چه پاسخی به این پرسش‌ها داده می‌شود؟ این پرسش‌ها و پاسخ‌های بنیادی، همان عقاید اساسی یا تصاویر بنیادی هر فرهنگ را از انسان و جهان می‌سازند و به مثابه روح یا شالوده آن فرهنگ عمل می‌کنند. پرسش‌های بنیادی به سه دسته اصلی تقسیم می‌شوند. (درس ۱ - فصل ۱ - ص ۳)

۱۶۷. گزینه ۱ درست است.

- همه پدیده‌های جهان هستی محصول زندگی انسان نیستند. (درست. - ص ۶)
- از نگاه قرآن، ادراک و آگاهی فقط به انسان منحصر می‌شود. (نادرست - ص ۸)
- محبت مادر به فرزند خود، به جهان فردی تعلق می‌گیرد، زیرا ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد. (درست - ص ۴)
- تصویر یک تابلوی نقاشی بر روی دیوار، هماهنگی بین جهان فرهنگی و مافوق طبیعی را نشان می‌دهد. (نادرست - ص ۸)

- نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند. (درست - ص ۷)
(درس ۱ - فصل ۱ - ص ۸، ۶، ۷)

۱۶۸. گزینه ۳ درست است.

- آیه ۲۷۶ سوره بقره از تعامل فعال جهان تکوینی با جهان فرهنگی سخن می‌گویند. (ص ۹)
- قرآن کریم، باورها و اعمالی را که نمی‌گذارند، انسان حقیقت خویش و جهان هستی را درک کند «اغلاق و سلاسل» می‌نامد.
اغلاق و سلاسل، زنجیرهایی هستند که انسان را در دنیا و آخرت به بند می‌کشند. (ص ۸)
(درس ۱ - فصل ۱ - ص ۸، ۹)

۱۶۹. گزینه ۲ درست است.

برخی فرهنگ‌ها جبرگرا و غیر مسئول‌اند. آن‌ها نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان را انکار می‌کنند، قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند، آن‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند و زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند.
(درس ۲ - فصل ۱ - ص ۱۵، ۱۶)

۱۷۰. گزینه ۳ درست است.

- عدم توانمندی در دفاع از حقانیت ارزش‌ها ← حقیقت
- گرفتاری به بحران‌های روحی و روانی ← معنویت
- فراهم آوردن زمینه گسترش عقاید و ارزش‌ها ← تعهد و مسئولیت
- پاسخ به پرسش‌های بنیادین بشر ← عقلانیت
(درس ۲ - فصل ۱ - ص ۱۵، ۱۶)

۱۷۱. گزینه ۴ درست است.

بشر علاوه بر نیازهای مادی و دنیوی، نیازهایی ابدی و معنوی دارد. فرهنگی که صرفاً متوجه نیازهای مادی و دنیوی انسان است و از نیازهای ابدی و معنوی او چشم‌پوشی می‌کند، بشر را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازد.
(درس ۲ - فصل ۱ - ص ۱۵)

۱۷۲. گزینه ۱ درست است.

- کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد. = فرهنگ سرمایه‌داری
- دیگر اقوام و گروه‌ها را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند. = فرهنگ سلطه
- تسلط یک جامعه یا گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد. = فرهنگ استکبار (درس ۲ - فصل ۱ - ص ۱۳)

۱۷۳. گزینه ۲ درست است.

گونه نخست: فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن متعلق به قوم، منطقه یا گروه خاصی است ولی نگاهی سلطه‌جویانه دارد. چنین فرهنگی با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به دو منطقه مرکزی و منطقه پیرامونی تقسیم می‌کند. منطقه مرکزی، منطقه پیرامونی را به خدمت می‌گیرد.

فرهنگ صهیونیسم: آرمان‌ها و ارزش‌های صهیونیسم، نژاد خاصی را مورد توجه قرار می‌دهد و با رویکرد دنیوی خود، دیگران را در خدمت به آن نژاد به کار می‌گیرد.

فرهنگ سرمایه‌داری: سرمایه‌داری کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون آن به خدمت می‌گیرد.

فرهنگ سلطه یا استکبار: فرهنگی که تسلط یک قوم، جامعه یا گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگر اقوام، جوامع و گروه‌ها را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند. (درس ۲ - فصل ۱ - ص ۱۲، ۱۳)

۱۷۴. گزینه ۱ درست است.

- تنوع فرهنگ‌ها به تنوع روح و شالوده آن‌ها یعنی گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی شان باز می‌گردد. (نادرست)

- فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور می‌کند و در جهان گسترش می‌یابد، فرهنگ جهانی است. (درست)
- جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجارها و رفتارهای آن همسو با حق نباشد، مدینه فاسقه است. (درست)
- عناصر فرهنگی برخلاف خود فرهنگ‌ها، گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی یکسانی ندارد. (نادرست)
- (درس ۲ - فصل ۱ - ص ۱۱.۱۲.۱۳)

۱۷۵. گزینه ۳ درست است.

- پاسخ به پرسش‌ها و نیازهای متغیر براساس ارزش‌های بنیادین = مربوط به عقلانیت سطح دوم است.
- مواجهه با پرسش‌ها و نیازهای تاریخی مختلف = مربوط به عقلانیت سطح دوم است.
- پاسخ‌گویی به پرسش‌های بنیادین بیشتر درباره انسان و جهان = مربوط به عقلانیت سطح اول است.
- (درس ۲ - فصل ۱ - ص ۱۶)

فلسفه

۱۷۶. گزینه ۲ درست است.

- در گزینه ۱ پرسش اول فراتر از زندگی عادی و دومی مربوط به زندگی روزمره است.
- در گزینه ۲ پرسش اول مربوط به زندگی روزمره و دومی فراتر از زندگی عادی است.
- در گزینه ۳ هر دو مربوط به زندگی عادی و روزمره است.
- در گزینه ۴ هر دو مربوط به مسائل فراتر از زندگی عادی است.

۱۷۷. گزینه ۱ درست است.

- مرتب اول تفکر یا همان فطرت اول، تفکر غیر فلسفی است.
- مرتب دوم تفکر یا فطرت ثانی، تفکر فلسفی است.

۱۷۸. گزینه ۲ درست است.

- مراحل تفکر فلسفی در این گزینه به درستی ذکر شده است.

۱۷۹. گزینه ۴ درست است.

- همة انسان‌ها درباره مسائل بنیادین تفکر می‌کنند اما فیلسوفان به صورت قانون‌مند به این مباحث می‌پردازند.

۱۸۰. گزینه ۳ درست است.

- هر علمی به جهت موضوع و روش از سایر علوم جدا می‌شود و دانش فلسفه و ریاضیات در روش اشتراک دارند ولی به جهت موضوع تفاوت دارند.

۱۸۱. گزینه ۱ درست است.

- فلسفه درباره یک موجود خاص بحث نمی‌کند، بلکه درباره قوانین عام و کلی وجود بحث می‌کند که این مباحث، پایه و اساس سایر علوم به‌شمار می‌آیند.

۱۸۲. گزینه ۴ درست است.

- معنای اولیه سوفیست، دانشمند بود ولی امروزه به مغالطه‌کار تنزل یافته است.

- معنای اصلی و اولیه فیلسوف (فیلوسوفوس) دوستدار دانایی بود. لفظ سفسطه که از سوفیست یونانی گرفته شده، امروزه به معنای مغالطه‌کاری است.

۱۸۳. گزینه ۱ درست است.

- سوفیست‌ها بیشتر به تعلیم سخنوری و وکالت اشتغال داشتند و هدف آنها پیروزی بر رقیب بود نه بیان واقع و دفاع از حقیقت.

۱۸۴. گزینه ۲ درست است.

اگر دانش فلسفه را به درختی تشبیه کنیم، بخش اصلی آن که به منزله ریشه است، همان هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی است و بخش‌های فرعی آن که در حکم شاخه‌های درخت است، فلسفه‌های مضاف هستند.

۱۸۵. گزینه ۳ درست است.

گزینه ۱ به فلسفه سیاست، محتوای گزینه ۲ به فلسفه اخلاق و گزینه ۴ نیز به فلسفه علوم اجتماعی مربوط است ولی محتوای گزینه ۳ در حوزه هستی‌شناسی است پس بنیادی‌تر است.

۱۸۶. گزینه ۱ درست است.

وقتی فیلسوفان درباره علم به هستی صحبت می‌کنند به ناچار به امکان شاخت نیز می‌پردازند. چون معرفت به وجود، فرع بر امکان شناخت وجود است.

۱۸۷. گزینه ۳ درست است.

در این گزینه، موضوعی که مربوط به علم اخلاق است، مطرح شده و مربوط به فلسفه‌های مضاف نیست.

۱۸۸. گزینه ۴ درست است.

محتوای سه گزینه دیگر در حوزه علم سیاست است ولی این مسئله که «حقیقت و ماهیت قدرت چیست؟»، در حوزه فلسفه سیاست است.

۱۸۹. گزینه ۲ درست است.

کسانی که به اصالت فرد اعتقاد دارند، در سیاست لیبرالیسم را می‌پذیرند، کسانی که به اصالت جامعه معتقدند در سیاست، سوسیالیسم را قبول دارند و همچنین به بیمه‌های فراگیر و عدالت اعتقاد دارند.

۱۹۰. گزینه ۴ درست است.

فیلسوفانی که در جامعه‌شناسی به اصالت فرد و جامعه توأمان اعتقاد دارند، می‌گویند هر چند انسان تحت تأثیر عوامل اجتماعی قرار می‌گیرد اما انسان دارای اختیار است و قدرت تغییر جامعه را نیز دارد.

روان‌شناسی

۱۹۱. گزینه ۲ درست است.

معلم مینا، تحقیقات علمی انجام شده در زمینه حافظه را در اختیار مینا قرار داده، پس مینا با روش‌های علم تجربی به کسب آگاهی رسیده است.

۱۹۲. گزینه ۱ درست است.

گزینه ۱ نتیجه یک تحقیق است که در مرحله آخر تحقیق علمی بیان می‌شود در حالی که سایر گزینه‌ها فرضیه است. زیرا فرضیه در مراحل اولیه پژوهش بیان می‌شود. فرضیه جمله‌ای خبری است که به صورت سنجیده در پاسخ به سوالی طرح می‌شود.

۱۹۳. گزینه ۳ درست است.

عبارت الف: علت تحکیم حافظه را بیان می‌کند، پس تبیین است.

عبارت ب: با کمک یکی از علت‌های تأثیرگذار در یادگیری یعنی توجه متمرکز، یادگیری بهتر را پیش‌بینی می‌کند.

عبارت ج: با کمک یکی دیگر از علل تأثیرگذار بر یادگیری که ایجاد فواصل زمانی است، شرایط یادگیری بهتر را کنترل می‌کند.

۱۹۴. گزینه ۴ درست است.

دلیل دشواری رسیدن به یافته‌های یکسان در روان‌شناسی، پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان، رعایت مسائل اخلاقی، تأثیر ارزش‌ها در نگاه و تفسیر پدیده‌های انسانی ... است. از این‌رو، روش‌های تجربی و علمی، همواره با محدودیت‌های در تبیین پدیده‌های انسانی مواجه بوده است.

۱۹۵. گزینه ۱ درست است.

زمانی که پیش‌بینی صحیحی از مسئله ارائه بدهیم، می‌توانیم آن مسئله را تغییر دهیم و تحت کنترل در بیاوریم، بنابراین کنترل به معنای تغییر پدیده مورد نظر می‌باشد.

۱۹۶. گزینه ۴ درست است.

ناخودآگاه قابلیت تعریف عملیاتی ندارد. بررسی تأثیر آن بر خواب، تکرارپذیر نیست و در نتیجه روش علمی قابل بررسی نمی‌باشد.

۱۹۷. گزینه ۲ درست است.

در روش علمی برای سهولت در اندازه‌گیری، هر متغیر باید به‌طور دقیق و شفاف و قابل اندازه‌گیری بیان شود. به این ویژگی، تعریف عملیاتی گویند. ممکن است تعریف عملیاتی صحیح باشد اما به دلیل وجود اصطلاحات تخصصی، صرفاً برای افراد متخصص (و نه برای همه افراد) قابل فهم باشد.

۱۹۸. گزینه ۳ درست است.

زیرا به بیان چرایی اتفاق افتادن یک پدیده می‌پردازد. به بیان وقوع سیل اشاره دارد. البته همیشه احتمال دارد برای یک موضوع با پدیده، تبیین‌های متفاوت و در عین حال صحیح وجود داشته باشد.

۱۹۹. گزینه ۴ درست است.

پاسخ موفقیت‌آمیز فرد نشان‌دهنده حافظه است که از جمله فرآیندهای ذهنی است که به‌صورت غیر مستقیم بررسی شده است

۲۰۰. گزینه ۲ درست است.

احساس، مرحله پیش از شناخت است. شناخت از توجه، ادراک، حافظه، استدلال، قضاوت، حل مسئله، تصمیم‌گیری می‌باشد.

۲۰۱. گزینه ۱ درست است.

زیرا رفتار: فعالیت مورد مشاهده جاندار است. مشت زدن به صندلی و غر زدن قابل مشاهده است. اما در گزینه ۲ و ۳ و ۴ رفتار نیست.

۲۰۲. گزینه ۳ درست است.

زیرا در این گفتگو مشاور براساس پاسخ‌های دریافت شده پرسش بعدی خود را معلوم و مصاحبه را هدایت می‌کند. بنابراین مصاحبه برخلاف گفتگوی عمومی، هدفمند و سازمان‌یافته است.

۲۰۳. گزینه ۱ درست است.

شنیدن صدا (احساس)، برگرداندن سرعت به سمت صدا (توجه)، فهمیدن این‌که صدای سارا است (ادراک)، پاسخ ندادن (تصمیم‌گیری).

۲۰۴. گزینه ۴ درست است.

محل مشاهده چهارراه در نظر گرفته شده که محیط طبیعی است و عبارت‌ها و مکالمه‌ها میان کودکان کار به رفتار قابل مشاهده اشاره دارد.

۲۰۵. گزینه ۲ درست است.

عبارت اول: پردازش ادراکی است، زیرا براساس ویژگی‌های ظاهری یعنی داشتن ظاهری زنانه اشاره دارد
عبارت دوم: مفهومی است، زیرا طبقه‌بندی هویج در گروه سبزیجات برقراری رابطه معنادار بین هویج و سایر سبزیجات است.
عبارت سوم: ادراکی است، زیرا پردازش ادراکی صرفاً بر ویژگی‌های حسی مانند شکل ظاهری، اندازه و رنگ محرک تکیه دارد.
داشتن و نداشتن شاخ یک ویژگی ظاهری است.